

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת כתובות, דף ק"ג

ההוא גברא דאוגר ליה ריחיא לחבריה למחינה. לסוף איעתר, זבין ריחיא וחמרא. אמר ליה: עד האידנא הוה טחיננא גבך, השתא הב לי אנרא.

אוגר - השכיר | ריחיא - ריחיים
איעתר - העשיר | עד האידנא - עד עכשיו

הסבר: אדם אחד השכיר ריחיים לחברו, לא בתשלום אלא בתמורה לכך שהחבר יטחן עבורו כאשר יזדקק לכך. לבסוף התעשר המשכיר, וקנה לעצמו ריחיים וחמור. אמר לשוכר: עד עכשיו הייתי טוחן אצלך, מעכשיו שלם לי בכסף עבור הריחיים.

על המפה

פתח תקווה

פתח תקווה היא עיר במחוז המרכז. היא נוסדה בשנת תרל"ט כמושבה חקלאית. האדמות עליה הוקמה נקנו מערבים על ידי קבוצת מתיישבים שביניהם יואל משה סלומון, דוד גוטמן ויהושע שטמפפר, במקום בו עמד קודם לכן הכפר אומלס. הם קראו לה פתח תקווה על שם הפסוק "וְאֵת עֶמֶק עֶכוֹר לַפֶּתַח תִּקְוָה" (הושע ב', י"ז), כדי לזמר שגם עמק עכוור מלא ביצות ומחלות עוד יכול לפרוח. בעקבות המלריה והקשיים נטשו התושבים את המושבה לאחר שלוש שנים, אך הם שבו אליה בשנת תרמ"ו, ומאז היא הלכה והתפתחה, בעיקר מאז לקח אותה הברון רוטשילד תחת חסותו. בשנת תרצ"ז הפכה פתח תקווה לעיר, השנייה בארץ אחרי תל אביב.

תמונות מרחבי העיר פתח תקווה (סמי.עורקר, Wikipedia)

"תלמוד ישראלי" הינו פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי ששם לו למטרה להנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל. הפרויקט כולל: שבעה כרכים על פי סדר הדף היומי, עלונים שבועיים, עלונים ייחודיים לחגים, דף פייסבוק פעיל, ערוץ youtube פעיל הכולל סרטונים, תוכניות קיץ, ועוד. מוקדי לימוד בקהילות ובתי ספר בכל הארץ ואף בעולם. תלמוד ישראלי - מפגשים דורות, מחברים עולמות.

סדר נשים | מסכת כתובות ק"ב-ק"ח
פרשת בראשית | כ"א-כ"ז בתשרי (16-22 לאוקטובר)

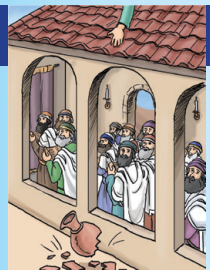
חג סוכות שמח!

דף ק"ב: התחיבות לתת מתנה

מה יהיה הדין במקרה ששלמה פנה לבן-ציון ואמר לו: "בן-ציון ידידי, מחר אתן לך כסף!". בן-ציון שמח ביותר, אבל האם שלמה התחייב לתת לו כסף? התשובה היא: לא! **מפני שכדי להתחייב צריך לעשות מעשה קנין.** שלמה היה צריך לקחת חפץ של בן-ציון, למשל מספחת, להרים אותה ולקנות אותה, ובשעה זו להודיע שהוא מתחייב לתת כסף לבן-ציון. רק כך אפשר להתחייב דברים לזולת. הקנין נעשה כדי להוכיח שהוא באמת רוצה להתחייב ואינו עושה צחוק. התלמוד אומר, **שיש מקרים שבהם מתחייבים באמירה בלבד בלי קנין.** כשעושים שידוך למשל, ואבי החתן ואבי הכלה מסכימים ביניהם כמה כסף יתן כל אחד מהם לבני הזוג, ההתחייבות שלהם חלה אפילו בלי קנין, זאת מפני שהם שמחים ומאשרים מהשידוך של ילדיהם ובזדאי הם מתכננים באמת ואין צורך במעשה קנין כדי להוכיח שהם רציניים.

דף ק"ג: כיבוד האחים הגדולים

התורה מצוה אותנו: **"כבד את אביך ואת אמך"**. כל איש חייב לכבד את אביו ואת אימו. התלמוד מלמד אותנו כי לא רק את האב ואת האם יש מצוה לכבד, **אלא גם אח גדול.** מה הטעם למצוה זו? **כל אבא רוצה שבניו הקטנים יכבדו את בניו הגדולים.** לכן, מי שאינו מכבד את אחיו הגדול הרי בעצם הוא מזלזל בקבוצה של אביו, כי אביו רוצה שהוא יכבד אותו, ולכן, מפני שהתורה ציוותה אותנו לכבד את האב, אנחנו צריכים לכבד את האחים הגדולים - **כדי לקיים את מצות כיבוד אב, כי זה רצונו וכבודו.**

דף ק"ד: פטירתו של רבי יהודה הנשיא

התלמוד מספר לנו בדף זה את סיפור פטירתו המופלא של רבי יהודה הנשיא מסדר המשנה. רבי יהודה הנשיא היה חולה ונחמיו הדור גזרו תענית ציבור. כל העם התפננס בבתי הכנסיות כדי להתפלל ולבקש רחמים שרבי לא ימות. התפילות נמשכו לאורך כל היום, ולא פסקו אפילו לרגע אחד, ולכן מלאך המות שרצה לקחת את נשמתו של רבי, לא הצליח, כי אנשים רבים מאוד התפללו שרבי יהודה הנשיא ישאר בחיים. משקרת שעבדה בביתו של רבי, שראתה את צערו הגדול של רבי מפני מחלתו הקשה, נטלה כד וזרקה אותו מגג הבית. הכד התנפץ ונשבר לרסיסים ולשמע הרעש חדרו החכמים מתפילות לרגע קט. באותו רגע הצליח מלאך המות ליטול את נשמתו של רבי.

לפניכם אירוע שעורר דיון סוער:

מצד שני:

זה מדור סאטירה, שידוע
כמדור שאמור לשמש
ולהצחיק, ולכן גם המורים
יקבלו את הדברים ברוח
טובה. הם 'יזרמו' עם העניין,
והמדור יוסיף קצת רוח
קלילה ושובבה לעיתון, שיש
בו מדורים אחרים 'כבדים'
ורציניים יותר.

ו...מה?
עצמך?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה והתפלפלתם' עליה אתם מוזמנים
לשתף אותנו ואולי היא תתפרסם אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל
talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף,
תקבל את העלון
השבועי עפ"י
הכמות הנצרכת
בקהילתה בחינם עד
פתח הבית! לרישום
סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'עוזיאל', קרית שמונה

מגן | מן ההסטוריה

ישיבת ההסדר בקריית שמונה

ישיבת ההסדר בקריית שמונה נוסדה בשנת 1977 על ידי הרב צפניה דרורי, בעידוד הרב צבי יהודה קוק. באותה תקופה ספגה קריית שמונה מטחי קטיושות וחדירות מחבלים, והישיבה הוקמה בין היתר כדי לחזק את המקום. תלמידי הישיבה לוקחים חלק בפעילויות חסד והתנדבות בעיר, במסגרת ארגון "קו לחיים", בחלוקת מזון לנזקקים ובסיוע כספי. כמו כן, הם חונכים ילדים מהאזור ומכינים אותם לבר המצווה, וכן לומדים עם תלמידים צעירים את התלמוד הישראלי. ראשי הישיבה בצד הרב דרורי היו הרב אפרים שחור ז"ל הרב ישראל קירשטיין. התלמידים משרתים בצבא במסגרת ההסדר ובוגרי הישיבה עוסקים בכל תחומי ומקצועות החיים ברחבי המדינה. במלחמת לבנון הראשונה נפלו שישה תלמידים בקרבות שריון בלבנון, ובמלחמת לבנון השנייה המשיכו התלמידים בלימודם תוך סיוע למערך הרווחה בעיר.

חזית מבנה הישיבה (Wikipedia, Avichai)

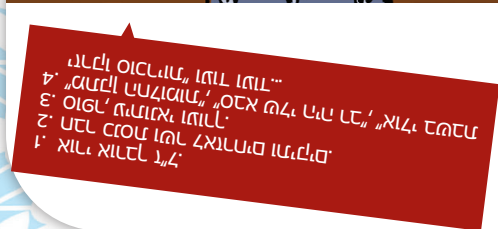
חמד של מושג

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

והדרת פני זקן

התורה מצווה "והדרת פני זקן". הכוונה היא שיש לנהוג בכבוד ובהידור כלפי הזקנים, לקום לפניהם כאשר הם מגיעים, וכל מה שקשור לשמירה על כבודם. חכמים פירשו ש"זקן" פירושו גם חכם, גם אם אינו זקן בשנים, ודרשו את המילה זקן כנוטריקון "זה קנה חוכמה".

4 איזה ספרים ידועים הוא כתב?

4. היה ממקימי עיתון הילדים "אותיות" ו"נקודה".

תלמוד ישראלי